گزارش یک

حماس حائل بین امریکا و اسرائیل

واشینگتن برای دومین بار با فلسطینیان مذاکره مستقیم کرد

در میانه جنگ فرسایشی غزه، گروه حماس به شکلی بی‌سابقه به نقطه افتراق میان امریکا و اسرائیل بدل شده است. واشینگتن در مسیر یافتن راه‌حلی برای آتش‌بس، ناگزیر به گفت‌وگوهای غیرمستقیم با حماس روی آورده، در حالی که تل‌آویو نه تنها این رویکرد را زیر سؤال می‌برد، بلکه اساساً به هر گونه توافق با این گروه اعتقادی ندارد و نتانیاهو به صراحت آن را اعلام کرده است. هر چند اختلاف نظر واشینگتن و تل‌آویو درباره جنگ غزه جدی نیست اما اکنون اختلافات سیاسی بین دو متحد قدیمی برجسته شده است.

به گزارش «جوان»، در حالی که نوار غزه همچنان زیر آتش سنگین نیروهای صهیونیستی قرار دارد و بحران انسانی به سطحی بی‌سابقه رسیده است و خبری از برگزاری دور دوم مذاکرات بین رژیم صهیونیستی و جنبش حماس نیست، امریکا برای نجات شهروندان خود به طور مستقیم وارد مذاکره با حماس شده است، اقدامی بی‌سابقه که نشان‌دهنده تغییر رویکرد واشینگتن در مواجهه با این بحران است. به گزارش الجزیره، دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا روز دوشنبه از آزادی عیدان الکساندر، شهروند صهیونیست دارای تابعیت امریکا در غزه ابراز خرسندی کرد. وی در این باره در صفحه شخصی خود در شبکه اجتماعی تروث نوشت: «خوشحالم اعلام کنم که عیدان الکساندر که از اکتبر ۲۰۲۳ در غزه به سر می‌برد، پیش خانواده‌اش بازمی‌گردد.» در این پیام آمده است: «این اقدام گامی بود که با حسن‌نیت در قبال امریکا و تلاش‌های میانجیگرانه قطر و مصر، برای پایان دادن به این جنگ بسیار وحشیانه و بازگرداندن همه اسرا چه زنده و چه اجساد به عزیزان‌شان برداشته شد.»

پیش از این حماس در راستای نشان دادن حسن‌نیت خود از آزادی عیدان الکساندر خبر داده بود. «ابوعبیده» سخنگوی نظامی گردان‌های القسام (شاخه نظامی حماس) دیروز در بیانیه‌ای رسمی اعلام کرد که تصمیم گرفته است «عیدان الکساندر» را آزاد کند. سازمان رادیو و تلویزیون رژیم صهیونیستی اعلام کرد «استیو ویتکاف» فرستاده رئیس‌جمهور امریکا به خاورمیانه روز دوشنبه جهت آمادگی برای آزادی الکساندر وارد فرودگاه بن‌گوریون شد. همزمان، «جهاد طه» سخنگوی حماس نیز دیروز در گفت‌وگو با پایگاه «العربی‌الجدید» تأکید کرد: تلاش واسطه‌ها و تحرکات واشینگتن را با تصمیم برای آزادی «عیدان الکساندر» پاسخ دادیم. آزادی اسیر اسرائیلی-امریکایی بخشی از تلاش‌ها در راستای آتش‌بس و بازگشایی گذرگاه‌هاست. طه خاطرنشان کرد: «امیدواریم این گام بسترساز مذاکراتی فراگیر در راستای آتش‌بسی کامل باشد.» خلیل الحیه، رئیس حماس در غزه نیز در بیانیه‌ای گفته است: «در چارچوب تلاش‌های میانجی‌ها برای برقراری آتش‌بس، جنبش حماس تماس‌هایی را در روزهای گذشته با دولت امریکا برقرار کرد و این جنبش حسن‌نیت بالایی از خود نشان داد.» یک مقام بلندپایه مصری که در مذاکرات میان حماس و واسطه‌های بین‌المللی مشارکت دارد، اعلام کرد: «حماس از طریق کانال‌های مصری و قطری، تضمین‌هایی از دولت ترامپ دریافت کرده است مبنی بر این که آزادی این نظامی می‌تواند روند مذاکرات را به سود حماس تغییر دهد و حتی زمینه‌ساز پایان جنگ شود.»

این گفت‌وگوها، هرچند با واسطه‌هایی چون قطر و مصر صورت می‌گیرد اما نوعی دیپلماسی اضطراری برای توقف جنگ و کاهش تنش‌ها تلقی می‌شود. در حالی که اسرائیل نسبت به هر گونه توافق با حماس بدبین است، ورود مستقیم امریکا به خط تماس با این گروه، معادلات سیاسی و نظامی جنگ غزه را وارد مرحله‌ای تازه کرده است.

اصرار تل‌آویو به ادامه جنگ

به رغم تحرکات دیپلماتیک واشینگتن برای مهار زیان بیشتر در غزه و آزادی اسرا، کابینه افراطی بنیامین نتانیاهو، نخست وزیر صهیونیستی کماکان روی خواسته‌های جنگ‌طلبانه خود اصرار می‌کند. دفتر نتانیاهو دیروز در بیانیه‌ای اعلام کرد که تل‌آویو هیچ‌گونه تعهدی برای توقف عملیات نظامی یا آزادی اسرا ندارد. طبق گزارش خبرگزاری رویترز، این بیانیه در پی انتشار اخباری از سوی حماس مبنی بر تصمیم آن برای آزادی «عیدان الکساندر» صادر شده است. بر اساس بیانیه رسمی دفتر نتانیاهو، امریکا به اطلاع اسرائیل رسانده است که آزادی این زندانی بدون هر گونه شرط یا معاوضه و صرفاً به عنوان «حسن نیت نسبت به امریکایی‌ها» انجام خواهد گرفت. در بیانیه دفتر نتانیاهو آمده است: آمادگی برای تشدید عملیات نظامی در غزه ادامه دارد و طبق سیاست اسرائیل، مذاکرات با دشمن تحت آتش ادامه می‌یابد و هدف نهایی، تحقق تمام اهداف جنگ است. نتانیاهو ادعا کرد که آنچه آزادی قریب‌الوقوع عیدان را ممکن ساخته، نه مصالحه، بلکه فشارهای نظامی اسرائیل و حمایت دولت امریکا بوده است. وی اضافه کرد: «تل‌آویو به هیچ‌وجه به آتش‌بس یا آزادی اسرای فلسطینی متعهد نشده و تنها مسیر امنی برای آزادی عیدان الکساندر را فراهم کرده است.»

کابینه نتانیاهو مدعی است که با افزایش حملات به غزه می‌تواند حماس را خلع سلاح کرده و این بار یکه را تحت اشغال خود درآورد و به همین دلیل حاضر نیست پای میز مذاکره بنشیند. چیزی که ویتکاف هم آن را تأیید کرده و دیروز گفت که کابینه نتانیاهو جنگ در غزه را طولانی می‌کند. ویتکاف گفت: «خواستار بازگشت اسرا هستیم ولی اسرائیل برای پایان دادن به جنگ آماده نیست.»

با توجه به مواضع متفاوت واشینگتن و تل‌آویو درباره جنگ غزه، حماس اکنون به طور ناخواسته به حائل سیاسی و دیپلماتیک میان دو متحد استراتژیک بدل شده است، از یک‌سو واشینگتن را به تعامل محتاطانه واداشته و از سوی دیگر تل‌آویو را به شدت نگران از هر گونه امتیازدهی کرده است.

اسرائیل ادعا می‌کند که گفت‌وگو با حماس، مشروعیت‌بخشی به یک سازمان تروریستی و در نهایت تضعیف جایگاه و امنیت اسرائیل در منطقه است اما دولت ترامپ که از سوی جامعه بین‌المللی برای توقف کشتار فلسطینیان تحت فشار است، سعی دارد زودتر تداوم بحران را مهار کند. به همین خاطر، برخی منابع اخیراً اعلام کرده‌اند که دولت ترامپ از برخی مواضع خود از جمله خلع سلاح حماس و کوچاندن فلسطینیان عقب‌نشینی کرده است. در نقطه مقابل، نتانیاهو و دوستانش روی اجرای این طرح پافشاری می‌کنند. هرچند اختلاف نظر واشینگتن و تل‌آویو درباره جنگ غزه جدی نیست اما اکنون اختلافات سیاسی بین دو متحد قدیمی برجسته شده است. چند ماه پیش نیز دولت ترامپ به‌طور مستقیم با حماس مذاکره کرده بود که به آزادی چند اسیر صهیونیست منجر شد اما در نهایت با فشار صهیونیست‌ها، نماینده ویتکاف که در گفت‌وگوها حضور داشت عملاً کنار گذاشته شد و نشان داد که امریکا کماکان در مسیر حمایت از اسرائیل و منافع این رژیم قدم برمی‌دارد.

با این حال، در حالی که کاخ سفید مذاکرات با حماس را بخشی از یک دیپلماسی اضطراری برای کاهش بحران انسانی و جلوگیری از گسترش جنگ می‌داند، تل‌آویو آن را نوعی عقب‌نشینی خطرناک تعبیر می‌کند. این اختلافات گرچه در ظاهر واقعی به نظر می‌رسد، اما هنوز درباره جدی و پایدار بودن آن تردیدهایی وجود دارد، چرا که منافع استراتژیک دو طرف در منطقه همچنان به‌هم گره خورده است. همان‌گونه که خود نتانیاهو هم یک‌شنبه شب در واکنش به گزارش رسانه‌ها درباره اختلافش با ترامپ گفت که هر چند روز یک بار با ترامپ صحبت کرده و هر دو با یکدیگر توافق دارند.

انتقاد صهیونیست‌ها از عملکرد نتانیاهو

اگرچه نتانیاهو تلاش می‌کند مذاکرات جداگانه دولت امریکا با حماس را بی‌اهمیت جلوه داده و از وجود اختلافات در این باره طفره می‌رود اما مقامات صهیونیست این اقدام را نوعی شکست برای تل‌آویو می‌دانند. به گزارش الجزیره، یائیر لاپید، رهبر مخالفان کابینه نتانیاهو روز دوشنبه در این باره گفت: «اخبار مذاکرات مستقیم بین حماس و واشینگتن نشان دهنده یک شکست سیاسی بزرگ برای کابینه نتانیاهو است. آزادی عیدان الکساندر باید آغاز یک توافق جامع باشد که همه سربازان ربوده شده را بازگرداند.» یائیر گولان، رهبر حزب دموکرات صهیونیست نیز در این باره گفت: آزادی الکساندر در معامله‌ای که نتانیاهو را دور می‌زند، کابوس خانواده‌های زندانیان را از بین می‌برد. نتانیاهو عملاً شهروندان خود را رها کرده و آنها را به دست قدرت‌های خارجی سپرده است، بنابراین همه اسرا باید همین حالا بازگردانده شوند.»

چشم‌انداز

احتمال مذاکره زلنسکی با پوتین با هدف تحقق آتش‌بس

درگیری نظامی همچنان میان کی‌یف - مسکو ادامه دارد. در شرایطی که اروپا فشارها را به روسیه برای آتش‌بس شدت داده و رئیس جمهور امریکا هم از مذاکره میان رؤسای جمهور روسیه و اوکراین استقبال کرده، انتظار می‌رود که پوتین و زلنسکی روز پنج‌شنبه در استانبول مذاکراتی داشته باشند.

پیش‌تر روسیه اعلام کرده بود که به مناسبت جشن‌های سالروز پیروزی در این کشور پیشنهاد برقراری آتش‌بس سه‌روزه را به اوکراین داده است. ولادیمیر پوتین روز یک‌شنبه از آمادگی برای انجام مذاکرات مستقیم با اوکراین در استانبول در تاریخ ۱۵ می (۲۵ اردیبهشت) خبر داد. این در حالی است که دونالد ترامپ هم از اوکراین خواسته بود با پیشنهاد پوتین برای مذاکرات در استانبول موافقت کند. در شرایطی که احتمال دیدار پوتین و ولودیمیر زلنسکی، در روزهای آتی قوت گرفته است، رئیس‌جمهور اوکراین روز یک‌شنبه اعلام کرد که انتظار دارد از روز دوشنبه (آغاز آتش‌بس پیشنهادی ۳۰ روزه میان کی‌یف و مسکو) آتش‌بس کامل و بلندمدت برقرار شود تا زمینه‌ای برای دیپلماسی فراهم شود. رئیس‌جمهور اوکراین ادامه داد: «منتظر دیدار ولادیمیر پوتین در ترکیه در روز پنج‌شنبه خواهم بود.»

با این حال، گزارش‌ها از تداوم درگیری میان طرفین حکایت دارد. اوکراین روز دوشنبه اعلام کرد که روسیه در طول شب با بیش از ۱۰۰ پهپاد به این کشور حمله کرده است. نیروی هوایی اوکراین در بیانیه‌ای اعلام کرد که پدافند هوایی این کشور ۵۵ فروند از ۱۰۸ پهپادی را که روسیه پرتاب کرده بود، منهدم کرده است. در منطقه اودسای جنوبی، یک نفر زخمی شد و ساختمان‌های مسکونی آسیب دیدند. همچنین حملات به زیرساخت‌های ریلی در منطقه دونتسک در شرق اوکراین آسیب وارد کرد و باعث زخمی شدن یک راننده قطار شد. آندری سیبیها، وزیر امور خارجه اوکراین درباره تحولات جاری گفت که روسیه پیشنهاد آتش‌بس ۳۰ روزه را کاملاً نادیده گرفته است. وی همچنین روز دوشنبه با متحدان درباره تحریم‌های جدید علیه روسیه، از جمله در حوزه بانکداری و انرژی گفت‌وگو کرد. در جریان سفر رهبران فرانسه، آلمان، لهستان و بریتانیا به کی‌یف در روز شنبه، این کشورها از روسیه خواستند که از روز دوشنبه با یک آتش‌بس بدون شرط موافقت کند تا زمینه برای مذاکرات صلح فراهم شود. به گفته آنها ایالات متحده امریکا نیز از این پیشنهاد حمایت کرد. یوهان واده‌فول، وزیر امور خارجه آلمان روز دوشنبه در جمع خبرنگاران گفت: «آلمان همواره صراحتاً آمادگی خود را برای عرضه بیشتر تسلیحات نشان داده است. آمادگی گسترده‌ای نیز در میان قانونگذاران وجود دارد.» او با اشاره به مذاکرات صلح اوکراین گفت: «اگر مذاکرات آغاز نشده و آتش‌بس اجرایی نشود، آلمان مطمئناً آماده ارائه بسته‌های کمکی بیشتر خواهد بود.» همچنین، کایا کالاس، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا، در لندن و پیش از نشست وزیران اروپایی گفت: «برای ورود به هر گونه گفت‌وگوی صلح، باید آتش‌بس برقرار شود. ما باید فشارها را بر روسیه افزایش دهیم، چراکه آنها در حال بازی دادن هستند.» زلنسکی نیز در پاسخ گفت در صورتی که آتش‌بس ابتدا اجرایی شود، او آمادگی دارد با پوتین در ترکیه دیدار کند اما نگفت که در صورت رد شدن پیشنهاد آتش‌بس از سوی روسیه، همچنان در این دیدار شرکت خواهد کرد یا خیر.

واکنش

عراقچی: سوءاستفاده از اسنپ‌بک یعنی پایان نقش اروپا

وزیر خارجه بعد از دور چهارم مذاکره با امریکا که آن را صریح ولی روبه جلو توصیف کرده، درباره هر گونه سوءاستفاده از سازوکار اسنپ‌بک برجام به اروپا هشدار داد.

به گزارش ایسنا، عباس عراقچی در پیامی در شبکه ایکس نوشت: «ایران موضع خود را به‌روشنی اعلام کرده است. ما به‌صورت رسمی به تمامی امضاکنندگان برجام هشدار داده‌ایم که هر گونه سوءاستفاده از سازوکار «بازگشت خودکار تحریم‌ها» (Snapback) پیامدهایی به‌دنبال خواهد داشت؛ نه تنها پایان نقش اروپا در این توافق را رقم خواهد زد، بلکه ممکن است به تشدید تنش‌هایی منجر شود که بازگشتی برای آنها متصور نیست.» عراقچی افزوده است: «سه کشور اروپایی (E3) باید از خود بپرسند چگونه کار به این بن‌بست کشیده شده است. در پی رایزنی‌های اخیر با روسیه و چین، آمادگی خود را برای سفر به پاریس، برلین و لندن جهت آغاز فصلی تازه در روابط ابراز کردم. این ابتکار منجر به انجام گفت‌وگوهای مقدماتی در سطح معاونان وزرای امور خارجه شد؛ آغازی شکننده، اما امیدبخش. با این حال، زمان به سرعت در حال گذر است.» وزیر خارجه تأکید کرده است: «نحوه پاسخ ما به این لحظه حساس، آینده روابط ایران و اروپا را بسیار عمیق‌تر از آنچه بسیاری تصور می‌کنند، رقم خواهد زد. ایران آماده است که ورق را برگرداند. امیدواریم که شرکای اروپایی ما نیز چنین اراده‌ای داشته باشند.» وزیر امور خارجه همچنین در توئیتی جداگانه با اشاره به گزارش‌ها درباره تلاش نخست‌وزیر و وزیر امور استراتژیک رژیم صهیونیستی برای کارشکنی در اقدامات واشینگتن برای معامله با حماس، آن را نمونه‌ای از خروار توصیف کرد.

عراقچی دیروز در پیام خود، گزارش چندی پیش روزنامه تایمز اسرائیل را بازنشر داد که در آن از تلاش‌های «بنیامین نتانیاهو» نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی و «ران درمر» وزیر امور استراتژیک او برای کارشکنی در تلاش‌های واشینگتن برای معامله با حماس و آزادی زندانیان باقی‌مانده در غزه خبر داده بود. روزنامه صهیونیستی در ماه مارس گزارش داد که شخصیت‌های نزدیک به نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی حمله جنون‌آمیزی را برای ممانعت از موفقیت امریکا در آزادی زندانیان به راه انداخته‌اند و نتانیاهو و ران درمر در واقع نگران این هستند که به سادگی فاش شود، چه کسی عملاً به دنبال معامله و چه کسی به دنبال ادامه جنگ است. سیدعباس عراقچی در پیام خود خاطرنشان کرد: این، مشتی از خروار است.

دورنما

پ. ک. ک منحل شد

گزارش یک شبکه تلویزیونی کردی حاکی از این است که حزب کارگران کردستان (پ.ک.ک) منحل شده و عملیات مسلحانه را پایان داده است. آنکارا با استقبال از این خبر، اعلام کرد که اجرای دقیق این روند را زیر نظر خواهد داشت.

چندی پیش، عبدالله اوجالان، رئیس حزب کارگران کردستان ترکیه موسوم به «پ.ک.ک» با صدور بیانیه‌ای خواستار خلع سلاح و انحلال این گروه مسلحانه شده بود. گزارش دیروز شبکه تلویزیونی رودا و حاکی از این است که حزب کارگران کردستان با اعلام رسمی انحلال این حزب، تصریح کرد که پ.ک.ک به عملیات‌های مسلحانه نیز پایان داده است. در این گزارش آمده است: «حزب کارگران کردستان تصمیمات کنفرانس خود را شامل انحلال ساختار سازمانی حزب و پایان دادن به مبارزه مسلحانه و در نتیجه پایان دادن به فعالیت‌هایی که به نام پ.ک.ک انجام می‌شد، اعلام می‌کند.» پ.ک.ک از ۵ تا ۷ مه (۱۵ تا ۱۷ اردیبهشت) در عراق کنگره‌ای برگزار کرد تا در مورد تصمیم به زمین گذاشتن سلاح پس از درخواست عبدالله اوجالان، رهبر این گروه، برای انحلال و خلع سلاح این گروه بحث کند. کنگره فوق‌العاده این حزب با صدور بیانیه‌ای اعلام کرد که می‌توان با روش‌های سیاسی مشکلات و مسائل مربوط به کردها را حل کرد. در ادامه این بیانیه آمده است: «بر این اساس کنگره پ.ک.ک تصمیم به انحلال ساختار سازمانی خود و پایان دادن به روش‌های مسلحانه گرفته است. این بیانیه واکنش‌های گسترده‌ای را در سرتاسر جهان به همراه داشت و نوید پایان بخشیدن به یکی از طولانی‌ترین منازعات مسلحانه را داد.

در پی این اقدام، عمر چلیک، سخنگوی حزب عدالت و توسعه ترکیه گفت که تصمیم پ.ک.ک برای انحلال و کنار گذاشتن سلاح‌ها در پی درخواستی از سمت عبدالله اوجالان، رهبر محبوس این گروه در زندان امرالی، گام مهمی در راستای هدف «ترکیه عاری از تروریسم» است. چلیک اضافه کرد: «اجرای دقیق و کامل تصمیم انحلال و کنار گذاشتن سلاح‌ها که در برگیرنده تمامی شاخه‌های پ.ک.ک و تشکیلات غیرقانونی آن باشد، یک نقطه عطف خواهد بود.» سخنگوی حزب حاکم ترکیه گفت که نهادهای دولتی ترکیه با نهایت دقت و از نزدیک بر این روند نظارت خواهند داشت و مراحلی که طی می‌شود، به رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه گزارش داده خواهد شد.

گزیده

ترامپ: مهاجرین اخراج نشوند امریکا جهان‌سومی می‌شود

رئیس‌جمهور امریکا هشدار داد که در صورت اخراج نشدن مهاجران، امریکا به یک کشور جهان سوم و مملو از جرم و جنایت بدل خواهد شد!

به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از رویترز، دونالد ترامپ، گفته که ۲۱ میلیون مهاجر غیرقانونی به این کشور حمله کرده‌اند و در صورت عدم تحقق سیاست اخراج مهاجران، امریکا به کشوری جهان سوم بدل خواهد شد. ترامپ در پستی در شبکه اجتماعی خود موسوم به «تروث‌سوشال» نوشت: ۲۱ میلیون بیگانه غیرقانونی به کشور ما حمله کرده‌اند که اکثر آنها قاتل و مجرم کارکشته هستند! وی افزود: اگر به علت سیستم قضایی رادیکال و نالایق اجازه حذف آنها را نداشته باشیم، امریکا به سرعت و به شکل فجیعی به یک کشور جهان سوم مملو از جرم و جنایت تبدیل خواهد شد و هرگز دوباره عظمت را نخواهد دید! ادعای ترامپ درباره ۲۱ میلیون مهاجر غیرقانونی از سوی هیچ نهاد مستقلی تأیید نشده است. عمده برآوردها از عددی نزدیک به ۱۰ تا ۱۱ میلیون حکایت دارند.

سوری‌ها بسته‌های اسرائیلی را آتش زدند

شهروندان سوری بسته‌های ارائه شده توسط نظامیان صهیونیست را در یکی از روستاهای این کشور به آتش کشیدند.

به گزارش مهر به نقل از المیادین، منابع محلی گفتند که ساکنان روستای العشه واقع در حومه جنوبی القنیطره کمک‌های نظامیان صهیونیست را به آتش کشیدند. این به اصطلاح کمک‌ها شامل مواد غذایی بودند که نظامیان صهیونیست قصد داشتند با توزیع آنها دست به عوام‌فریبی زده و خود را حامی مردم سوریه نشان دهند. این کمک‌ها در حالی است که تجاوز رژیم صهیونیستی به سوریه همچنان ادامه دارد. یسرائیل هیوم گزارش داد که جنگنده‌های رژیم صهیونیستی بر فراز دمشق پایتخت سوریه پرواز کرده‌اند.

سنگاه

حنیف غفاری

غنی‌سازی حق ذاتی است نه امتیاز

دور چهارم مذاکرات غیرمستقیم ایران و امریکا بر سر رفع تحریم‌های هسته‌ای در مسقط پایان یافت. طرفین مذاکرات را جدی و در عین حال دشوار خوانده و از برگزاری دور پنجم در آینده‌ای نزدیک سخن گفته‌اند. بدون شک یکی از مسائل کلانی که نقش عامل پیش‌برنده یا پاشنه آشیل مذاکرات هسته‌ای را ایفا می‌کند، موضوع غنی‌سازی در خاک ایران است. ویتکاف، نماینده امریکا در مذاکرات مسقط قبل از دور چهارم مذاکرات، بر لزوم برچیده شدن زیرساخت‌های برنامه هسته‌ای ایران تأکید و غنی‌سازی صفر درصدی (در داخل خاک ایران) را یکی از مطالبات اصلی واشینگتن در این مذاکرات عنوان کرد. در طرف مقابل، وزیر امور خارجه کشورمان بر اصل و ضرورت غنی‌سازی در خاک ایران به مثابه یکی از پیش‌شرط‌های اساسی و کلان شکل‌گیری هر گونه توافقی میان طرفین تأکید کرده است.

اگرچه مقامات امریکایی طی چهار دور اخیر مذاکرات، هر بار یک موضع‌گیری خاص را در قبال این موضوع اتخاذ کرده‌اند، بدیهی است که عبور از این خط قرمز، اصل مذاکرات و توافق را با شکست مواجه خواهد ساخت. در این خصوص نکته کلیدی و مهمی وجود دارد که نمی‌توان از آن غافل شد.

غنی‌سازی اورانیوم در مقیاس صنعتی، «حق ذاتی» اعضای ان.پی.تی محسوب می‌شود نه «امتیاز»! به عبارت بهتر، طرف امریکایی در طول مذاکرات اخیر، از پذیرش یا عدم پذیرش مقوله‌ای سخن به میان می‌آورد که دارای خصلت حقوقی و ذاتی است. در جریان برگزاری مذاکرات هسته‌ای منتهی به برجام، هانس بلیکس، مدیرکل پیشین آژانس بین‌المللی انرژی اتمی تأکید کرد وفق ماده چهارم معاهده منع گسترش سلاح‌های اتمی (ان.پی.تی) غنی‌سازی اورانیوم حق است. این حق، متعلق به اعضای ان.پی.تی و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بوده و هیچ مرجعی (حتی آژانس) قدرت سلب آن را از کشورهای عضو ندارد. مسجل است که جمهوری اسلامی ایران با منطقی کاملاً گویا و حقوقی وارد صحنه مذاکرات شده و مطابق اساسنامه ان.پی.تی، غنی‌سازی اورانیوم را حق ذاتی خود می‌داند. با این حال، سیاستمداران و رسانه‌های غربی درصدد ارائه تفسیری دروغین و ناقص از این موضوع بوده و در بهترین حالت، این حق را «اکتسابی» و «قابل چشم‌پوشی» قلمداد می‌کنند!

نکته دوم اینکه سکوت رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در قبال بهره‌مندی ایران از این حق ذاتی، بار دیگر پرده از مأموریت سیاسی این مقام ارشد آژانس در سنگین‌تر کردن وزنه مذاکرات به سود طرف غربی برداشته است. در جریان سلسله مذاکرات هسته‌ای دو سال گذشته نیز رافائل گروسی نه تنها در کسوت یک عامل تسریع‌کننده در رسیدن به یک توافق واقعی عمل نکرد، بلکه با اصرار بر عدم مختومه نمودن پرونده موسوم به «موارد ادعایی»، تبدیل به یکی از عوامل عدم انعقاد توافق نهایی میان ایران و اعضای ۱+۴ شد. این سکوت وقیحانه، منبعث از نقش خاص دولت اول ترامپ در انتصاب پرماجرای گروسی به عنوان مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی است. در هر حال، سکوت، تأیید یا تکذیب گروسی نیز تأثیری در اصل ماجرا یعنی حق ذاتی جمهوری اسلامی ایران در بهره‌مندی از امکان غنی‌سازی صنعتی در داخل کشورمان ندارد.

رویکرد

انصارالله: اسرائیل و امریکا را جدا کردیم ولی از غزه جدا نشدیم

رئیس جمهوری امریکا توقف عملیات نیروهای مسلح یمن علیه کشتی‌ها و ناوهای امریکا را دستاوردی برای خود خوانده که «هیچ کس نتوانسته بود این کار را انجام دهد.» انصارالله یمن می‌گوید که توانسته بین اسرائیل و امریکا جدایی بیندازد ولی آنها نتوانسته‌اند یمن و غزه را از هم جدا کنند.

دونالد ترامپ عصر دیروز در یک کنفرانس خبری قبل از سفر به منطقه گفت: «حملات به یمن می‌توانست تبدیل به جنگ بزرگی شود اما آن را متوقف کردیم، هیچ کشوری نمی‌توانست این کار را انجام دهد.» ترامپ با اشاره به توافق شکل گرفته بین یمن و واشینگتن گفت: «به آتش‌بس دست یافتیم. دیگر حوثی‌ها به کشتی‌های امریکایی حمله نخواهند کرد.»

او ادعا کرد: «جهان از یک هفته پیش و حتی شش ماه پیش ایمن‌تر شده است. حوثی‌ها (انصارالله یمن) حملات خود را متوقف کرده‌اند و گفتند که هرگز به کشتی‌های ما حمله نخواهند کرد.» ترامپ گفت: «هیچ‌کس نتوانسته بود این کار را انجام دهد. ما این کار را انجام دادیم.» به‌رغم توافق ترامپ با یمنی‌ها، رهبران انصارالله می‌گویند که حملات علیه رژیم صهیونیستی ادامه خواهد داشت.

محمد البخیتی، عضو انصارالله دیروز گفت که «یمن موفق شد امریکا و بریتانیا را از رژیم صهیونیستی جدا کند، اما آنها نتوانستند یمن را از غزه جدا کنند.» او گفت که ما دست‌بسته نخواهیم ماند و هزینه و فداکاری‌های آن هر چه باشد، عملیات پشتیبانی نظامی ما از برادران‌مان در غزه ادامه خواهد یافت. البخیتی با اشاره به برنامه رژیم صهیونیستی برای حمله به یمن گفت که به رژیم صهیونیستی اجازه نخواهیم داد قواعد درگیری جدیدی تحمیل کند و قاطعانه به هر حمله‌ای پاسخ خواهیم داد.

عضو انصارالله گفت: «ما به رژیم صهیونیستی نصیحت می‌کنیم که جنایت‌های نسل‌کشی شامل کشتار و گرسنگی دادن به غزه را متوقف کند.» یک‌شنبه شب ارتش رژیم صهیونیستی برای تخلیه سه بندر رأس عیسی، الحدیده و الصلیف در یمن هشدار تخلیه فوری صادر کرد ولی انصارالله می‌گوید که این بنادر مورد حمله قرار نگرفته‌اند. البخیتی گفته که بنادر ما مورد بمباران اسرائیل قرار نگرفته‌اند، اما ما احتمال چنین حمله‌ای را رد نمی‌کنیم و تأکید می‌کنیم که عملیات ما علیه رژیم صهیونیستی ادامه دارد. یک منبع نظامی یمنی در گفت‌وگو با الاخبار تأکید کرد که نیروهای مسلح این کشور بانک اهداف خود را علیه رژیم صهیونیستی به ویژه شمال اراضی اشغالی گسترش داده‌اند. این منبع اضافه کرد که مناطق اقتصادی در کنار تأسیسات حیاتی قابل‌اشتعال نیز به بانک اهداف نیروهای یمنی اضافه شده است.

خبر کوتاه

آتش‌بس تجاری موقت چین و امریکا

ایالات متحده و چین توافق کردند که تعرفه‌ها بر کالاهای وارداتی را برای یک دوره اولیه ۹۰ روزه به‌شدت کاهش دهند.

به گزارش روز دوشنبه ایرنا از سی‌ان‌ان، پکن و واشینگتن مذاکرات و توافقات تجاری انجام شده را مثبت ارزیابی کرده و اعلام کردند که در نتیجه این توافقات تعرفه‌ها کاهش چشمگیری خواهند داشت. اصلاحات تعرفه‌ها از روز چهارشنبه ۱۴ مه (۲۴ اردیبهشت) اعمال می‌شوند. در همین حال تعرفه ۲۰ درصدی دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا برای «فنتانیل» همچنان باقی خواهد ماند. با این حال، هر دو طرف موافقت کرده‌اند که تعرفه‌های «متقابل» را به مدت ۹۰ روز و به میزان ۱۱۵ درصد کاهش دهند. براساس بیانیه مشترکی که هر دو طرف امروز منتشر کرده‌اند، واشینگتن به طور موقت تعرفه‌های کلی خود بر کالاهای چینی را از ۱۴۵ درصد به ۳۰ درصد و پکن نیز تعرفه‌های خود را بر واردات کالاهای امریکایی از ۱۲۵ درصد به ۱۰ درصد کاهش می‌دهند.